

XXIX Olimpiada Wiedzy Ekologicznej (2014 r.)

Etap podstawowy przeprowadzony został w dniu 13 stycznia 2014 r. w 64 szkołach ponadgimnazjalnych województwa podlaskiego; wzięli w nim udział wszyscy chętni uczniowie (łącznie 1 312 osób). Trzech najlepszych uczniów z każdej szkoły, którzy uzyskali co najmniej 80% prawidłowych odpowiedzi zostało zakwalifikowanych do etapu wojewódzkiego. Udało się to 77 osobom.

Etap okręgowy (wojewódzki) odbył się 12 kwietnia 2014 r. w Sali Konferencyjnej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku. Z zakwalifikowanych 77 uczniów w eliminacjach udział wzięło 71 osób 33 szkół. Uczniowie walczyli zarówno o możliwość startu w eliminacjach centralnych (najlepsze 7 osób), jak i o przywileje przyznane przez blisko 60 uczelni wyższych z całego kraju, m.in. zwolnienie lub przyjęcie bez egzaminów oraz o cenne i atrakcyjne nagrody. W pierwszej kolejności przeprowadzona została część pisemna, złożona z 50-u pytań testowych. Wyłoniona po niej najlepsza dwunastka wzięła udział w eliminacjach ustnych, które polegały na udzieleniu odpowiedzi na sześć pytań problemowych. Łączna punktacja z testu i pytań ustnych pozwoliła wyłonić 7 laureatów uprawnionych do reprezentowania Podlasia na etapie centralnym, który odbędzie się w dniach 6 – 8 czerwca br. w Supraślu.

Imprezę wzbogaciła prezentacja pt. „Gospodarka odpadami” przedstawiona przez Panie: Magdalenę Kłoskowską i Katarzynę Klewinowską – magistrantki na Katedrze Systemów Inżynierii Środowiska Wydziału Budownictwa i Inżynierii Środowiska Politechniki Białostockiej.

Laureaci:

I miejsce: Wojciech Putra – III LO im. A. Lityńskiego w Suwałkach

II miejsce: Gabriel Czepe – I LO im. G. Piramowicza w Augustowie

III miejsce: Andrzej Mystkowski – LO im. Króla Kazimierza Jagiellończyka w Wysokiem Mazowieckiem

IV miejsce: Tomasz Esman – Technikum Leśne w Białowieży

V miejsce: Rafał Mateuszuk – I LO im. G. Piramowicza w Augustowie

VI miejsce: Magdalena Krawiel – III LO im. K.K. Baczyńskiego w Białymstoku

VII miejsce: Wojciech Krzesicki – Zespół Szkół Ogólnokształcących w Sejnach

Przeprowadzenie etapu wojewódzkiego Olimpiady było możliwe dzięki środkom z budżetu Województwa Podlaskiego oraz dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku. Ponadto nagrody rzeczowe ufundowali: Podlaski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, Regionalny Dyrektor Lasów Państwowych w Białymstoku, Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Białymstoku, Podlaski Kurator Oświaty w Białymstoku oraz parki narodowe i krajobrazowe z terenu województwa.

Komisja Konkursowa etapu okręgowego XXIX OWE

1. Bogusław Deptuła – Przewodniczący Komitetu Wojewódzkiego OWE
2. Alina Tugeman – Urząd Miejski w Białymstoku
3. Aniela Stojanowska – metodyk nauczania biologii
4. dr inż. Tomasz Mokrzycki – adiunkt w Katedrze Ochrony Lasu i Ekologii Wydziału Leśnego SGGW, Wiceprzewodniczący Komitetu Głównego OWE
5. Beata Bezubik – Zastępca Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku
6. dr Mirosław Stepaniuk – Dyrektor Białowieskiego Parku Narodowego
7. Andrzej Grygoruk – Wicedyrektor Biebrzańskiego Parku Narodowego
8. Jerzy Kostrzewski – Wicedyrektor Narwiańskiego Parku Narodowego
9. Joanna Kurzawa – Dyrektor Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej
10. Mariusz Sachmaciński – Dyrektor Łomżyńskiego Parku Krajobrazowego Doliny Narwi
11. Barbara Gołowacz – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku
12. Adam Kwiatkowski – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku
13. Anna Sidorowicz – Podlaskie Kuratorium Oświaty w Białymstoku
14. Danuta Radwańska – Podlaskie Kuratorium Oświaty Delegatura w Łomży
15. Barbara Gołowacz – Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku
16. Anna Brańska – Podlaski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
17. Magdalena Wiśniewska – Podlaski Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska
18. Piotr Piotrowski – Prezes Stowarzyszenia Przyjaciół Puszczy Knyszyńskiej „Wielki Las”
19. Marcin Strug – Suwalski Park Krajobrazowy

przedstawiciele Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku
Departamentu Infrastruktury i Ochrony Środowiska:

20. Anna Radziejewska
21. Agnieszka Adamczuk
22. Marta Goryś
23. Karol Mruczek
24. Agnieszka Kowalewska – sekretarz Komitetu Wojewódzkiego OWE

Final centralny XXIX edycji Olimpiady Wiedzy Ekologicznej odbył się w dniach 6 – 8 czerwca 2014 r. w Supraślu, na tle unikalnej w skali Europy scenerii przyrody, krajobrazów, historii i kultury regionu Puszczy Knyszyńskiej i Podlasia.

Olimpiada Wiedzy Ekologicznej jest najbardziej popularną, interdyscyplinarną olimpiadą wśród 34 zarejestrowanych w Ministerstwie Edukacji Narodowej – rokrocznie bierze w niej udział blisko 33 tys. uczniów (w woj. podlaskim – do 1,5 tys.). Do tej pory, w ciągu 29 lat trwania Olimpiady, uczestniczyło w niej niemal 1,4 mln uczniów szkół ponadgimnazjalnych wszystkich typów z całego kraju. W województwie podlaskim Olimpiada przeprowadzana była od V edycji w 1990 r. przez Urząd Wojewódzki. Po reformie administracyjnej w 1999 r. organizację OWE przejął Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego, który w 2014 r. już po raz czwarty (po finałach w 1999 r.

województwa podlaskiego, który w 2014 r. już po raz czwarty (po raz pierwszy w 1999 r., 2003 r. i 2010 r.) podjął się przeprowadzenia finału centralnego OWE na terenie województwa podlaskiego.

W tegorocznym finale 111 uczniów z całego kraju walczyło zarówno o cenne i atrakcyjne nagrody, jaki i o przywileje przyznane przez senaty 60 uczelni wyższych z całego kraju, gwarantujące naszym finalistom i laureatom wstęp bez postępowania kwalifikacyjnego na kierunki przyrodnicze, a także związane z ochroną kształtowaniem środowiska oraz medyczne.

Trzydniowa impreza rozpoczęła się w piątek 6 czerwca przyjazdem i rejestracją uczestników, którzy zostali zakwaterowani w Hotelu KNIEJA oraz Akademii Supraskiej przy Monasterze Zwiastowania Bogarodzicy w Supraślu. Każda osoba goszcząca na finale w Supraślu otrzymała torbę z materiałami i upominkami przygotowanymi przez organizatorów. W tym samym dniu uczniowie mieli okazję zasiąść za kierownicą hybrydowych aut marki TOYOTA i odbyć jazdę próbną. Zwieńczeniem pierwszego dnia Olimpiady był nocny spacer po Supraślu, w trakcie którego goście poznali historię oraz bogactwo przyrodnicze, kulturalne i religijne tego miasta. Uroczyste otwarcie finału w sobotni poranek zgromadziło wszystkich uczestników i gości sali konferencyjnej Hotelu KNIEJA. W imieniu organizatorów imprezę prowadziły Panie: Joanna Kurzawa – Dyrektor Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej, Agnieszka Kowalewska z Urzędu Marszałkowskiego w Białymstoku oraz dr Małgorzata Falencka – Jabłońska – przewodnicząca Komitetu Głównego OWE. W trakcie uroczystości wystąpili również: Pan Walenty Korycki – Wicemarszałek Województwa Podlaskiego, który przywitał wszystkich w imieniu Zarządu Województwa Podlaskiego oraz Pan Michał Zieliński – przedstawiciel sponsora strategicznego Olimpiady Toyoty Motor Poland. Jednym z gości Olimpiady był Pan Tomasz Pietrusiak – Zastępca Dyrektora Departamentu Ochrony Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w Krakowie. Opowiedział młodzieży o swoim dwukrotnym starcie w naszej Olimpiadzie oraz wybranej ścieżce zawodowej zgodnej z osobistymi zainteresowaniami. Uroczystość otwarcia zakończyła się miłą niespodzianką – prezentami dla dwojga uczestników obchodzących urodziny w dniach finału.

Kolejnym punktem programu był test pisemny złożony z 50-u pytań. Razem z nim uczniowie mogli rozwiązać Eko-test Toyoty. Po zakończeniu eliminacji pisemnych wszyscy uczniowie wraz z gośćmi i opiekunami ruszyli w lasy Puszczy Knyszyńskiej, gdzie poznawali m.in. bogactwa przyrodnicze Arboretum w Kopnej Górze. Zwieńczeniem spaceru był pyszny obiad na leśnej polanie, w trakcie którego jedliśmy, wielu po raz pierwszy w życiu, regionalne specjały: kartacze, kiszkę ziemniaczaną i kwas chlebowy.

Największą atrakcją sobotniego wieczoru okazała się wizyta w Operze i Filharmonii Podlaskiej Europejskim Centrum Sztuki w Białymstoku pod hasłem: „Podlaskie – bogactwo różnorodności”. Na miejsce spotkania nieprzypadkowo wybrano miejsce,

które może być przykładem próby uzyskania równowagi między zielenią i przyrodą a nowoczesną architekturą użytkową zlokalizowaną w historycznym otoczeniu – w gmachu Opery i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku. Zwiedzając gmach Opery młodzież i goście mogli poznać kulisy wielkich inscenizacji operowych, a przede wszystkim spacerować po porośniętych naturalną zielenią dachach i tarasach Opery oraz podziwiać rozległe widoki na Białystok i okolice.

Aby pomóc młodym ludziom zrozumieć wagę harmonijnych relacji: funkcjonowania i współistnienia z otaczającym nas środowiskiem biotycznym i abiotycznym, prof. Piotr Banaszuk z Politechniki Białostockiej przedstawił bardzo ciekawą prezentację pt. „Po co chronimy przyrodę?”.

Następnie zaprezentowane zostały w formie filmów walory przyrodnicze, krajobrazowe, kulturowe, historyczne i religijne naszego województwa. Prezentacja i filmy stały się pretekstem do rozpoczęcia, tradycyjnego już w programie finałów centralnych OWE, EkoForum, czyli dyskusji młodych Polaków o problemach związanych ze środowiskiem naturalnym, przeszłości, teraźniejszości i przyszłości świata, w którym żyją. Najbardziej nurtującym wszystkich zagadnieniem był przedstawiony przez prof. Banaszuka pomysł przedstawiania wartości przyrodniczych w przeliczeniu na pieniądze, który wywołał istną lawinę pytań. Wieczór zwieńczony został spektaklem barokowej opery komediowej „Pimpinone”.

Ostatni dzień imprezy został otwarty rozdaniem pierwszych nagród dla dziesięciu najlepszych w Eko-teście Toyoty. W gronie tym znalazło się dwóch uczniów z naszego województwa Gabriel Czepe i, na drugim miejscu, Rafał Mateuszuk. Obaj z I Liceum Ogólnokształcącego im. Grzegorza Piramowicza w Augustowie.

Potem przyszedł czas na finał ustny. Najlepsza dziesiątka uczniów, już laureatów, przy pełnej sali i aplauzie publiczności zmagala się z 5 pytaniami problemowymi dotyczącymi ekologii, ochrony środowiska, zdrowia, a także bieżących zagadnień w dziedzinie prawa ochrony środowiska. W części praktycznej natomiast uczniowie ci mieli okazję wykazać się wiedzą w zakresie umiejętności prowadzenia „dialogu” z człowiekiem, który „nakrył ich” na popełnianiu wykroczenia lub przestępstwa względem środowiska naturalnego. Największe trudności sprawiło jednak rozpoznawanie głosów zwierząt oraz siedlisk Natura 2000.

Odpowiedzi uczniów oceniane były przez szacowne jury w składzie:

1. Dr Małgorzata Falencka – Jabłońska – przewodnicząca Komitetu Głównego OWE,
2. Alina Nowakowska – dydaktyk (nauczyciel biologii),
3. Agnieszka Kowalewska – Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego w Białymstoku,
4. Dr hab. Tomasz Mokrzycki – SGGW w Warszawie,
5. Dr Maciej Korczyński – Uniwersytet Przyrodniczo-Technologiczny im. J.J. Śniadeckich w Bydgoszczy
6. Dr Włodzimierz Kwiatkowski – Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej,

7. Ryszard Kapuściński – Prezes Zarządu Głównego Ligii Ochrony Przyrody,
8. Tomasz Pietrusiak – Z-ca Dyrektora Departamentu Środowiska Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego w Krakowie,
9. Artur Sawicki – Instytut Badawczy Leśnictwa w Sękocinie.

Ostatecznie eliminacje zdecydowały o układzie miejsc wśród laureatów:

1. Patryk Misiak – kl. III, II Liceum Ogólnokształcące im. Mikołaja Kopernika w Mielcu, opiekun merytoryczny: Józefa Niedbała
2. Urszula Izydorczyk – kl. II, I Liceum Ogólnokształcące im. Stefana Żeromskiego w Jeleniej Górze, opiekun merytoryczny: Anna Poprawska
3. Aleksandra Kowalczyk – kl. I, III Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza w Tarnowie, opiekun merytoryczny: Ewa Matuła
4. Oskar Szafranski – kl. I, I Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego w Bełchatowie, opiekun merytoryczny: Magdalena Turlejska
5. Adam Zalega – kl. III, Społeczne Liceum w Zespole Szkół Samorządowych nr 1 w Opocznie, opiekun merytoryczny: Dorota Krogulec
6. Konrad Szcześniak – kl. III, II Liceum Ogólnokształcące im. Hetmana Jana Zamoyskiego w Lublinie, opiekun merytoryczny: Grażyna Topolska
7. Michał Pisarski – kl. III, Społecznego Liceum w Żarach, opiekun merytoryczny: Barbara Mroczek
8. Jakub Rzeszuto – kl. III, I Liceum Ogólnokształcące im. Piotra Skargi w Zespole Szkół nr 1 w Szamotułach, opiekun merytoryczny: Alicja Kulska
9. Filip Sawczak – kl. II, I Liceum Ogólnokształcące im. Bolesława Krzywoustego w Głogowie, opiekun merytoryczny: Elżbieta Piotrowska
10. Mateusz Drużdżel – kl. III, Zespół Szkół Ogólnokształcących nr 6 im. Jana Kochanowskiego w Radomiu, opiekun merytoryczny: Iwona Kacperska

Ostatnim elementem finału było, oczywiście, wręczenie nagród ufundowanych przez licznych sponsorów. Nagrody otrzymała zarówno dziesiątka laureatów, ich opiekunowie merytoryczni, jak i trzy najlepsze szkoły finału. Specjalną nagrodę otrzymał również najlepszy uczeń z województwa podlaskiego: Wojciech Putra z III Liceum Ogólnokształcącego im. Alfreda Lityńskiego w Suwałkach.

Przeprowadzenie finału centralnego XXV OWE było możliwe dzięki dotacji przyznanej przez Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku, środkom z budżetu Województwa Podlaskiego, Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz sponsora strategicznego – Toyota Motor Poland.

Fundatorami nagród rzeczowych dla laureatów i uczestników XXIX Olimpiady Wiedzy Ekologicznej byli: Toyota Motor Poland, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku, Regionalna Dyrekcja Lasów Państwowych w Białymstoku, Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Białymstoku, Biebrzański

Park Narodowy, Wigierski Park Narodowy, Podlaskie Kuratorium Oświaty w Białymstoku, Park Krajobrazowy Puszczy Knyszyńskiej im. Prof. W. Sławińskiego w Supraślu, Suwalski Park Krajobrazowy, Przedsiębiorstwo Usługowo – Handlowo – Produkcyjne „LECH” Spółka z o.o. w Białymstoku oraz Marszałek Województwa Podlaskiego.

Nie można zapomnieć również o ogromnym wkładzie organizacyjnym i rzeczowym głównych organizatorów imprezy:

- ~ Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w Białymstoku,
- ~ Parku Krajobrazowego Puszczy Knyszyńskiej im. Prof. W. Sławińskiego w Supraślu,
- ~ Stowarzyszenia WIELKI LAS w Supraślu,
- ~ Głównego Komitetu OWE (działającego przy Zarządzie Głównym Ligi Ochrony Przyrody w Warszawie).

